

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Henrici Canisi[i] Noviomagi, Belgæ, Jn Academia
Ingolstadiensi SS. Canonum Profess. Ordinarii & Primarii,
Opera Quæ De Ivre Canonico Reliqvit**

Canisius, Heinrich

Coloniae Agrippinae, 1662

In Tit. XII. De Cognatione Legali.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62169](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62169)

IN TIT. X. DE COGNATIONE SPIRITVALLI.

SUMMARI A.

1. Cognatio spiritualis qua & unde contrahatur.
2. Inter quos quoad impediendum & dirimendum matrimonium.
3. Impedimentum hoc restrictum per Conc. Trid.

Cognatio triplex est: aut est spiritualis, aut legalis, aut naturalis. De spirituali hoc Tit. de reliquis agitur Titulis tribus sequentibus.

1 Spiritualis cognatio hoc nomine inscribitur, quod ea contrahatur ratione Sacramentorum, quae spiritualia sunt; non quidem omnium, sed dumtaxat Baptismi & Confirmationis, *c. ult. eod. 1. lib. 6.* Etenim per Baptismum spiritualiter renascimur, & per Confirmationem perfectiores reddimur Christiani, *can. 1, & 2, de consecr. dist. 5.* Ut igitur per naturalem nativitatem naturalis cognatio nascitur, de qua *inf. tit. De consanguin. & affin.* ita per spirituales, cognatio spiritualis. Atque hujus spiritualis cognationis quoque mentio fit apud Justinianum in *l. Si quis alienam 26. circa fin. C. De nupt.* imo apud D. Paulum, in *epist. ad Rom. 16, cap. in vers. Salutant vos Timotheus &c.* si ibidem Origeam antiquissimum Interpretem sequamur.

2 Ac imprimis haec cognatio spiritualis contrahitur, quoad impediendum & dirimendum matrimonium, inter patrem naturalem & matrem baptizati, & suscipientem e baptismo, tamquam patrem spirituales, qui & idcirco Compadres appellantur, si quidem vir sit suscipiens; si mulier, dicitur Commater, *cap. Veniens 6, inf. h. t. & c. 1, eod. tit. lib. 6.* Non autem contrahitur inter eorum liberos utrimque excepto tamen eo, qui baptizatus est, qui tantummodò prohibetur contrahere matrimonium cum liberis suscipientis, quasi inter se jam frater & soror sint, *c. 1, c. 3, & c. 7, h. t.* vel nisi consuetudo Ecclesiae Metropolitanae, vel aliarum circumjacentium Eccle-

sarum prohibeat hujusmodi liberos utrimque conjungi, quam servandam esse docet textus in *d. c. 2, & 3.*

Item contrahitur haec spiritualis cognatio inter patrem naturalem baptizati & suscipientis filios & uxorem, dummodò haec a marito suo antea cognita fuerit, alias secus, per text. in *c. Martinus 4, h. t. & d. c. 1, eod. in 6, in can. Suscipiantur &c. Si quis ex uno xxx 9. 4.* In uxore ratio est, quia cum per carnis copulam maritus & uxor una caro facti sunt, necesse est, quod eadem paternitas, quae in marito est, in uxorem quoque transfundatur. In filiis verò suscipientis rationem jam antè diximus, quod scilicet sibi invicem sint frater & soror. Item contrahitur eadem cognatio spiritualis inter baptizantem, ejusque filios & baptizatum, *d. c. 1, in 7, & c. fin. h. tit.*

Ex Confirmatione quoque spiritualis cognatio iisdem modis contrahitur, matrimonium similiter impediens contrahendum, & contrahendum dirimens, *c. 1, §. ex confirmatione eod. tit. lib. 6.* Et haec quoque jus Decretalium.

Cæterum Concilium Trid. nonnihil restringit, hoc impedimentum spiritualis cognationis. Cujus verba hic placet subicere: Sancta Synodus statuit, ut unus tantum, sive vir sive mulier, juxta sacrorum Canonum instituta, vel ad summum unus & una, baptizatum de Baptismo suscipiant inter quos, ac baptizatum ipsum & illius patrem & matrem, nec non inter baptizantem & baptizatum, baptizatique patrem ac matrem tantum spiritualis cognatio contrahatur. Et paucis interjectis: Ea quoque cognatio, quae ex Confirmatione contrahitur, confirmantem & confirmatum, illiusque patrem & matrem ac tenentem non egrediarur: omnibus inter alias personas hujus spiritualis cognationis impedimentis omninò sublatis, *textus est Conc. Trid. Sess. 24, c. 2, de reform. matrim.* Ex quibus constat, quae diximus de filiis suscipientis & uxore, item de filiis utriusque compadis, abrogata esse.

IN TIT. XII. DE COGNATIONE LEGALI.

SUMMARI A.

1. Cognatio legalis qua.

2. Quamdiu duret.

3. An a qua ex adoptione atque arrogatione nascatur?

4. *M. 10*

4. *Matrimonium an rectè contrahatur inter patrem & filiam adoptatam*

HOc Tit prohibetur matrimonium inter filiam adoptatam & filium naturalem adoptantis, eò quòd loco fratris & sororis libi invicem sint. * Igitur inter eos cognatio est, quæ legalis dicitur, propter adoptionem, quæ à legibus civilibus inventa & introducta est, *§ sed si qua Inst. De nupt. & in l. Per adoptionem 17. D. De ritu nupt.* hoc verò Titulo nostro recepta & comprobata. Ad eò quòd & hæc cognatio hoc jure nostro non solum matrimonium impediatur contrahendum, sed & contractum dirimat. Id enim aperte indicat textus noster, in verbis, *Nuptia consistere non possunt.*

2. Intelligitur autem hæc cognatio durare, quamdiu durat adoptio, hoc est, quamdiu manet in potestate ejus, à quo est adoptatus in filium vel filiam, nepotem vel neptem. Ceterum si ab eo emancipatus fuerit, vel aliis modis exierit è potestate patris adoptivi, *de quib. sub tit. Inst. Quib. mod. jus pat. potest. sol. non impeditur filius naturalis sororem adoptatam in uxorem ducere,* cum jam soror esse desierit, *text. hic. à contrario sensu, in verbis. quamdiu durat adoptio, & d. § sed si qua, & in d. l. Per adoptionem,* quasi sublata causà cesset effectus, *l. Cum cessante 60 sup. De appellat.*

3. Quæ utique vera sunt in arrogatione, quæ adoptionis species est, cum scilicet quis sui juris ab alio adoptatur; nam hic transit in potestatem adoptantis. Sed controversum est, an idem juris sit in adoptato, qui non transit in potestatem adoptantis, ut est filius, vel filia familias, qui quæve à patre suo alteri extraneo datur in adoptionem, *l. penult. C. De adopt. & § sed hodie Inst. eod.* Quod

putat Panorm. *hic* & communiter Dd. teste Did. Covarr. *in lib. IV. Decretal. p. 2 c. 6. §. 5. num. 2.* Contra verò rectius censent Innocent. & Domin. Soto *in IV. Sententiar. dist. 42. quest. 2. art. 1. §. unica hic, vers. quale.* Etenim si potestas patria est causa, ne inter filium naturalem & filiam adoptatam possit consistere matrimonium, *ut hic, juncto d. § sed si qua,* non video, cur cum ea, quæ in potestate non est, non possit consistere matrimonium. Quæ ratione nec inter illegitimum filium & filiam adoptivam prohibetur matrimonium, ex sententia ejusdem Innoc. *hic.*

4. Sed an matrimonium rectè contrahatur inter patrem & filiam adoptatam? Minimè, ne quidem inter utriusque ascendentes & descendentes, neque inter adoptatum & adoptantis uxorem, & inter uxorem adoptati & adoptantem, etiam dissoluta adoptione: quia parentum & liberorum loco sunt, *can. Ita diligere xxx. quasi 3. §. ergo Inst. De nupt. & l. Adoptivus. 4. D. De ritu nupt.* Navarr. *in Manuali c. 22. num. 44.* Et quamvis hæc non tam aperte prohibentur jure Canonico, quod in rebus matrimonialibus sequi solemus, *c. penult. & ult. inf. De secund. nupt.* tamen satis constat ex ratione, *d. can. Ita diligere.* Et hac in re stare nos debere legibus civilibus, quæ inter prædictos matrimonium non admittunt. Vocat enim venerandas leges Romanas, quæ inter naturales & adoptivos filios matrimonium prohibent. Non tamen idem dicendum est, quoad alias leges Civiles, quæ de matrimonio disponunt, veluti inter pupillam & tutorem, *tit. C. De interd. matrim. inter pup. & similes leges,* quæ idcirco inter Christianos non obtineant, quod à jure Canonum non sint approbatæ & receptæ. Panorm. *hic ad Rubr.*

IN TIT. XIII. DE EO, QUI COGNOVIT CONSANGUINEAM UXORIS SUÆ VEL SPONSÆ.

SUMMARIA.

1. *Consanguinei & affines qui dicantur.*
2. *Affinitas contracta ex copula cum consanguinea uxoris quid operetur.*

HOc Titulo & sequenti agitur de cognatione naturali, quæ oritur inter cognatos & affines. Cognati sive consanguinei dicuntur, qui ejusdem sanguinis communione in-

ter se conjuncti sunt. Affines verò, qui ratione concubitus cum consanguineo vel consanguinea sua, uti infra Tit proximo latius explicabitur.

Igitur hoc Titulo disputatur, quid juris sit, si quis cognatam uxoris vel sponsæ suæ cognoverit. Ut autem summam rem totam comprehendam, affinitas contracta ex copula cum consanguinea uxoris meæ non dirimit matrimonium ante contractum, sed sponsalia. Interim hæc copula efficit quo ad conjuges, ut vir nò possit petere debitum

¶ ¶ ¶

CON-